

Державна податкова
служба України

Головне управління ДПС у Чернігівській області

Щодо належного адміністрування податку на прибуток підприємств та складання окремими платниками податкової звітності за результатами діяльності за звітний (податковий) період

З метою інформування платників податку на прибуток управління оподаткування юридичних осіб доводить до відома лист ДПС України від 27.02.2025 №5396/7/99-00-21-02-01-07

Державна податкова служба України з метою належного адміністрування податку на прибуток підприємств та складання окремими платниками податкової звітності за результатами діяльності за звітний (податковий) період – 2024 рік повідомляє.

У Законі України від 10 жовтня 2024 року № 4015-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у період дії воєнного стану» передбачено внесення змін до Податкового кодексу України (далі – Кодекс), згідно з якими, зокрема, запроваджено сплату авансових внесків з податку на прибуток підприємств платниками податку, які здійснюють роздрібну торгівлю пальним, та особливості визначення мінімального податкового зобов'язання.

З метою узгодження Податкової декларації з податку на прибуток підприємств, форму якої затверджено наказом Міністерством фінансів України від 20.10.2015 № 897 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 20.02.2023 № 101) (далі – Декларація), з положеннями Кодексу Державна податкова служба України розробила проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Змін до форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств» (далі – проект наказу), у якому, зокрема, передбачено:

розрахунок авансового внеску за кожне місце роздрібної торгівлі пальним;

розрахунок мінімального податкового зобов'язання, який складається платниками податку – власниками, орендарями, користувачами на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) земельних ділянок, віднесених до сільськогосподарських угідь, та розраховується щодо кожної земельної ділянки.

Погоджений Міністерством фінансів України проект наказу оприлюднено 10.01.2025 для громадського обговорення на вебпорталі ДПС (www.tax.gov.ua), у розділі «Для громадськості», підрозділі «Взаємодія з громадськістю» / «Консультації з громадськістю» / «Проекти не регуляторних актів» / «2025 рік».

Наразі відповідний наказ подано на державну реєстрацію Міністерству юстиції України.

Відповідно до положень пункту 46.6 статті 46 Кодексу, якщо в результаті зміни правил оподаткування змінюються форми

податкової звітності, до визначення нових форм декларацій (розрахунків), які набирають чинності для складання звітності за податковий період, що настає за податковим періодом, у якому відбулося їх оприлюднення, є чинними форми декларацій (розрахунків), чинні до такого визначення.

Крім того, згідно з пунктом 46.4 статті 46 Кодексу, якщо платник податків вважає, що форма податкової декларації, визначена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, збільшує або зменшує його податкові зобов'язання, всупереч нормам Кодексу з такого податку чи збору, він має право зазначити цей факт у спеціально відведеному місці в податковій декларації.

У разі необхідності платник податків може подати разом із такою податковою декларацією доповнення, складені за довільною формою, що вважатиметься невід'ємною частиною податкової декларації. Зазначене доповнення подається із поясненням мотивів його подання. Платник податків, який подає звітність в електронній формі, подає таке доповнення в електронній формі.

Щодо відображення в Декларації за звітний (податковий) 2024 рік авансового внеску за кожне місце роздрібної торгівлі пальним

Згідно з пунктом 137.12 статті 137 Кодексу платники податку, які здійснюють роздрібну торгівлю пальним, зобов'язані сплачувати авансові внески з податку на прибуток підприємств за кожне місце роздрібної торгівлі пальним, інформація щодо якого внесена до Єдиного реєстру ліцензіатів та місць обігу пального станом на перше число поточного місяця. Авансові внески та податок на прибуток підприємств, що підлягає сплаті до бюджету платниками податку, які здійснюють роздрібну торгівлю пальним, визначаються у порядку, передбаченому пунктом 141.14 статті 141 Кодексу.

Особливості оподаткування діяльності з роздрібної торгівлі пальним встановлено в пункті 141.14 статті 141 Кодексу.

Зокрема, платники податку, які здійснюють роздрібну торгівлю пальним, сплачують щомісяця не пізніше двадцятого числа поточного місяця авансовий внесок з податку на прибуток підприємств за кожне місце роздрібної торгівлі пальним, інформація щодо якого внесена до Єдиного реєстру ліцензіатів та місць обігу пального станом на перше число поточного місяця:

для місця роздрібної торгівлі пальним, на якому здійснюється реалізація виключно скрапленого газу, – у розмірі 30 тисяч гривень за кожне місце;

для місця роздрібної торгівлі пальним, на якому здійснюється реалізація кількох видів пального і при цьому частка реалізації скрапленого газу в літрах, приведених до температури 15° С у загальному обсязі реалізованого протягом попереднього місяця пального, становить 50 і більше відсотків, – у розмірі 45 тисяч гривень за кожне місце.

у розмірі 60 тисяч гривень за кожне інше місце, крім випадків, зазначених вище.

Згідно з положеннями підпункту 141.14.3 пункту 141.14 статті 141 Кодексу сплачена протягом звітного (податкового) періоду сума авансових внесків з податку на прибуток підприємств зменшує податкові зобов'язання з податку на прибуток підприємств,

розраховані за результатами такого звітного (податкового) періоду за базовою (основною) ставкою, визначеною статтею 136 Кодексу, у сумі, що не перевищує суму нарахованого податкового зобов'язання за такий податковий (звітний) період.

Грошове зобов'язання у вигляді авансового внеску з податку на прибуток підприємств вважається узгодженим у момент виникнення такого зобов'язання, який визначається за календарною датою, встановленою підпунктом 141.14.1 пункту 141.14 статті 141 Кодексу для граничного строку сплати авансового внеску з податку на прибуток підприємств до відповідного бюджету (підпункт 141.14.4 пункту 141.14 статті 141 Кодексу).

Враховуючи зазначене, за результатами діяльності за 2024 рік платники податку на прибуток підприємств складають Декларацію, із використанням чинної форми Декларації. Платники податку, які здійснюють роздрібну торгівлю пальним, мають право відповідно до підпункту 141.14.3 пункту 141.14 статті 141 Кодексу зменшити податкові зобов'язання з податку на прибуток підприємств за звітний (податковий) 2024 рік, з урахуванням сплачених у грудні 2024 року авансових внесків за місця роздрібної торгівлі пальним.

У зв'язку з цим рекомендуємо платникам, які здійснюють роздрібну торгівлю пальним, відобразити в рядку 16.5 додатка ЗП до рядка 16 ЗП Декларації суму сплаченого за грудень 2024 року авансового внеску з податку на прибуток підприємств, розрахованого за базовою (основною) ставкою, визначеною в статті 136 Кодексу, у сумі, що не перевищує суму нарахованого податкового зобов'язання за звітний (податковий) 2024 рік, і врахувати таке зменшення в рядку 16 ЗП Декларації.

Крім цього, до Декларації платники податку можуть подати доповнення, із наданням відповідних пояснень щодо розрахунку авансового внеску за кожне місце роздрібної торгівлі пальним та врахування сплачених авансових внесків у зменшення суми податку. Після державної реєстрації в Міністерстві юстиції України та набрання чинності наказом платники податку матимуть змогу подати уточнюючу Декларацію за оновленою формою, за звітний (податковий) період – 2024 рік, із відображенням нарахувань авансових внесків у рядку 26 ЩАВ Декларації та із відповідним, згідно з підпунктом 141.14.2 пункту 141.14 статті 141 Кодексу, заповненням розрахунку авансового внеску за кожне місце роздрібної торгівлі пальним у додатку ЩАВ до такої Декларації (рядок 26 ЩАВ).

Щодо відображення в Декларації за звітний (податковий) 2024 рік мінімального податкового зобов'язання

Пунктом 74 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу встановлено, що при визначенні мінімального податкового зобов'язання в період з 01 січня 2024 року по 31 грудня року, у якому буде припинено або скасовано воєнний стан, введений Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні», сума мінімального податкового зобов'язання, визначена відповідно до підпунктів 38^{1.1.1}, 38^{1.1.2} статті 38¹ Кодексу, не може становити менше 700 гривень з 1

гектара, а для земельних ділянок, у площі яких частка ріллі становить не менше 50 відсотків, – 1400 гривень з 1 гектара.

У проекті наказу додаток МПЗ-3 до рядка 02 МПЗ-3 додатка МПЗ до рядка 06.2 МПЗ Декларації викладено в новій редакції, з урахуванням вимог пункту 74 підрозділу 10 розділу XX Кодексу.

Додаток МПЗ-3 Декларації передбачає оновлений Розрахунок мінімального податкового зобов'язання, який складається платниками податку – власниками, орендарями, користувачами на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) земельних ділянок, віднесених до сільськогосподарських угідь, та розраховується щодо кожної земельної ділянки. При визначенні платником мінімального податкового зобов'язання в період з 01 січня 2024 року по 31 грудня року, у якому буде припинено або скасовано воєнний стан, сума мінімального податкового зобов'язання має розраховуватися відповідно до підпунктів 38¹.1.1, 38¹.1.2 статті 38¹ Кодексу і не може становити менше 700 гривень з 1 гектара, а для земельних ділянок, у площі яких частка ріллі становить не менше 50 відсотків, – 1400 гривень з 1 гектара.

Звертаємо увагу, що платники податку на прибуток підприємств мають розрахувати за результатами діяльності за 2024 рік і задекларувати мінімальне податкове зобов'язання в додатку МПЗ чинної форми Декларації. У графах 3 – 5 таблиці 1 і таблиці 2 додатка МПЗ-3 до рядка 02 МПЗ-3 додатка МПЗ Декларації – платники відображають відповідні показники: «НГОд/НГО», «М», «S» – для розрахунку згідно з підпунктами 38¹.1.1, 38¹.1.2 статті 38¹ Кодексу сум мінімального податкового зобов'язання щодо кожної земельної ділянки. З метою дотримання вимог пункту 74 підрозділу 10 розділу XX Кодексу платник додатково здійснює обрахунок мінімального допустимого значення суми мінімального податкового зобов'язання щодо кожної земельної ділянки (не менше 700 гривень з 1 гектара, а для земельних ділянок, у площі яких частка ріллі становить не менше 50 відсотків, – 1400 гривень з 1 гектара). У графі 6 додатка МПЗ-3 Декларації відображається сума мінімального податкового зобов'язання, що має найбільше значення (або за розрахунком згідно зі статтею 38¹ Кодексу, або відповідно до пункту 74 підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Для розрахунку мінімального податкового зобов'язання застосовується коефіцієнт «К», який становить 0,05 згідно з підпунктами 38¹.1.1, 38¹.1.2 пункту 38¹ статті 38¹ Кодексу.

Слід враховувати, що для розрахунку мінімального податкового зобов'язання коефіцієнт «К» тимчасово застосовується зі значенням: 0,04 – за 2022 та 2023 податкові (звітні) роки (пункт 67 підрозділу 10 розділу XX Кодексу);

0,057 – з податкового (звітного) 2025 року та за наступні роки, закінчуючи роком, у якому буде припинено або скасовано воєнний стан (пункт 67¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Отже, за податковий (звітний) 2024 рік застосовується коефіцієнт «К» – 0,05.

Сумарне значення суми мінімального податкового зобов'язання переноситься до рядка 02 МПЗ-3 додатка МПЗ до рядка 06.2 МПЗ Декларації.

Крім цього, до Декларації платники податку можуть подати доповнення, із наданням відповідних пояснень щодо розрахунку мінімального податкового зобов'язання.

Після державної реєстрації в Міністерстві юстиції України та набрання чинності наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Змін до форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств» – платники податку матимуть змогу подати уточнюючу Декларацію за оновленою формою, за звітний (податковий) період – 2024 рік, із відображенням у додатку МПЗ-3 деталізованих показників розрахунку мінімального податкового зобов'язання, з урахуванням положень пункту 74 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу.

Повідомляємо, що в разі самостійного виправлення платником податків з дотриманням порядку, вимог та обмежень, визначених статтею 50 Кодексу, помилок, що призвели до заниження податкового зобов'язання у звітних (податкових) періодах, які припадають на період дії воєнного стану, такі платники звільняються від нарахування та сплати штрафних санкцій, передбачених пунктом 50.1 статті 50 Кодексу, та пені (підпункт 69.1 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Вищезазначений лист розміщений на вебпорталі ДПС України:

<https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatkovye-zakonodavstvo/listi-dps/79407.html>.

Контакт-центр ДПС України: 0-800-501-007. Сервіс "Пульс" 0800-501-007.

Вебпортал ДПС: <https://tax.gov.ua/>,
субсайт Головного управління ДПС

у Чернігівській області: <https://ch.tax.gov.ua/>.

14000, Чернігів, вул. Ремісника, 11, тел.: (0462) 652-300